

ISSN 2224-526X

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ҒЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Л А Р Ы

ИЗВЕСТИЯ

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

АГРАРЛЫҚ ҒЫЛЫМДАР СЕРИЯСЫ

СЕРИЯ АГРАРНЫХ НАУК

SERIES OF AGRICULTURAL SCIENCES

3 (39)

МАМЫР – МАУСЫМ 2017 ж.

МАЙ – ИЮНЬ 2017 г.

MAY – JUNE 2017

2011 ЖЫЛДЫҢ ҚАҢТАР АЙЫНАН ШЫҒА БАСТАҒАН

ИЗДАЕТСЯ С ЯНВАРЯ 2011 ГОДА

PUBLISHED SINCE JANUARY 2011

ЖЫЛЫНА 6 РЕТ ШЫҒАДЫ

ВЫХОДИТ 6 РАЗ В ГОД

PUBLISHED 6 TIMES A YEAR

АЛМАТЫ, ҚР ҰҒА
АЛМАТЫ, НАН РК
ALMATY, NAS RK

Б а с р е д а к т о р

Есполов Т.И.,

э.ғ.д, профессор,

ҚР ҰҒА академигі және вице-президенті

Р е д а к ц и я а л қ а с ы:

Байзақов С.Б., э.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА академигі (бас редактордың орынбасары); **Тиреуов К.М.**, э.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі (бас редактордың орынбасары); **Елешев Р.Е.**, т.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА академигі; **Рау А.Г.**, т.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА академигі; **Иванов Н.П.**, в.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА академигі; **Кешуов С.А.**, т.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Мелдебеков А.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА академигі; **Чоманов У.Ч.**, т.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА академигі; **Елюбаев С.З.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Садықұлов Т.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Сансызбай А.Р.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Умбетаев И.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Оспанов С.Р.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА құрметті мүшесі; **Олейченко С.И.**, а.ш.ғ.д., проф.; **Кененбаев С.Б.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР АШҒА академигі; **Омбаев А.М.**, а.ш.ғ.д., проф.; **Молдашев А.Б.**, э.ғ.д, проф., ҚР ҰҒА құрметті мүшесі; **Сагитов А.О.**, б.ғ.д., ҚР ҰҒА академигі; **Сапаров А.С.**, а.ш.ғ.д., проф., ҚР АШҒА академигі; **Балгабаев Н.Н.**, а.ш.ғ.д., проф.; **Умирзаков С.И.**, т.ғ.д, проф.; **Султанов А.А.**, в.ғ.д., проф., ҚР АШҒА академигі; **Жамбакин К.Ж.**, б.ғ.д., проф., ҚР ҰҒА корр-мүшесі; **Алимқұлов Ж.С.**, т.ғ.д., проф., ҚР АШҒА академигі; **Саданов А.К.**, б.ғ.д., проф.; **Сарсембаева Н.Б.**, в.ғ.д., проф.

Р е д а к ц и я к ең е с і:

Fasler-Kan Elizaveta, Dr., University of asel Switzeland; **Koolmees Petrus Adrianus**, Prof. Dr., Utrecht University, The Netherlands; **Babadoost-Kondri Mohammad**, Prof., University of Illinois, USA; **Yus Aniza Binti Yusof**, Dr., University Putra, Malaysia; **Hesseln Hayley Fawn**, As. Prof., University of Saskatchewan, Canada; **Alex Morgounov**, Pr., International Maize and Wheat Improvement Center Turkey; **Андреш С.**, Молдова Республикасы ҰҒА академигі; **Гаврилюк Н.Н.**, Украина ҰҒА академигі; **Герасимович Л.С.**, Беларусь Республикасының ҰҒА академигі; **Мамедов Г.**, Азербайджан Республикасының ҰҒА академигі; **Шейко И.П.**, Беларусь Республикасының ҰҒА академигі; **Жалнин Э.В.**, т.ғ.д., проф., Ресей; **Боинчан Б.**, а.ш.ғ., проф., Молдова Республикасы.

Главный редактор

Есполов Т.И.,

доктор эконом. наук, проф.,
вице-президент и академик НАН РК

Редакционная коллегия:

Байзаков С.Б., доктор эконом. наук, проф., академик НАН РК (заместитель главного редактора); **Тиреуов К.М.**, доктор эконом. наук, проф., член-корр. НАН РК (заместитель главного редактора); **Елешев Р.Е.**, доктор техн. наук, проф., академик НАН РК; **Рау А.Г.**, доктор техн. наук, проф., академик НАН РК; **Иванов Н.П.**, доктор ветеринар. наук, проф., академик НАН РК; **Кешуов С.А.**, доктор техн. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Мелдебеков А.**, доктор сельхоз. наук, проф., академик НАН РК; **Чоманов У.Ч.**, доктор техн. наук, проф., академик НАН РК; **Елюбаев С.З.**, доктор сельхоз. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Садыкулов Т.**, доктор сельхоз. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Сансызбай А.Р.**, доктор сельхоз. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Умбетаев И.**, доктор сельхоз. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Оспанов С.Р.**, доктор сельхоз. наук, проф., Почетный член НАН РК; **Олейченко С.И.**, доктор сельхоз. наук, проф.; **Кененбаев С.Б.**, доктор сельхоз. наук, проф., академик АСХН РК; **Омбаев А.М.**, доктор сельхоз. наук, проф.; **Молдашев А.Б.**, доктор эконом. наук, проф., Почетный член НАН РК; **Сагитов А.О.**, доктор биол. наук, академик НАН РК; **Сапаров А.С.**, доктор сельхоз. наук, проф., академик АСХН РК; **Балгабаев Н.Н.**, доктор сельхоз. наук, проф.; **Умирзаков С.И.**, доктор техн. наук, проф.; **Султанов А.А.**, доктор ветеринар. наук, проф., академик АСХН РК; **Жамбакин К.Ж.**, доктор биол. наук, проф., член-корр. НАН РК; **Алимкулов Ж.С.**, доктор техн. наук, проф., академик АСХН РК; **Саданов А.К.**, доктор биол. наук, проф.; **Сарсембаева Н.Б.**, доктор ветеринар. наук, проф.

Редакционный совет:

Fasler-Kan Elizaveta, Dr., University of asel Switzeland; **Koolmees Petrus Adrianus**, Prof. Dr., Utrecht University, The Netherlands; **Babadoost-Kondri Mohammad**, Prof., University of Illinois, USA; **Yus Aniza Binti Yusof**, Dr., University Putra, Malaysia; **Hesseln Hayley Fawn**, As.Prof., University of Saskatchewan, Canada; **Alex Morgounov**, Pr., International Maize and Wheat Improvement Center Turkey; **Андреш С.**, академик НАН Республики Молдова; **Гаврилюк Н.Н.**, академик НАН Украины; **Герасимович Л.С.**, академик НАН Республики Беларусь; **Мамедов Г.**, академик НАН Республики Азербайджан; **Шейко И.П.**, академик НАН Республики Беларусь; **Жалнин Э.В.**, доктор техн. наук, проф., Россия; **Боинчан Б.**, доктор сельхоз. наук, проф., Республика Молдова.

Известия Национальной академии наук Республики Казахстан. Серия аграрных наук.

ISSN 2224-526X

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы)

Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации и архивов Министерства культуры и информации Республики Казахстан № 10895-Ж, выданное 30.04.2010 г.

Периодичность 6 раз в год

Тираж: 300 экземпляров

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219-220, тел. 272-13-19, 272-13-18

<http://nauka-nanrk.kz/agricultural.kz>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2017

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75

Chief Editor

Espolov T.I.,

Dr. economy. Sciences, prof.,
Vice President and member of the NAS RK

Editorial Board:

Baizakov S.B., Dr. of economy sciences, prof., academician of NAS RK (deputy editor); **Tireuov K.M.**, Doctor of Economy Sciences., prof., corresponding member of NAS RK (deputy editor); **Eleshev R.E.**, Dr. Of agricultural sciences, prof., academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Rau A.G.**, Dr. sciences, prof., academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Ivanov N.P.**, Dr. of veterinary sciences, prof., academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Kesha S.A.**, Dr. sciences, prof., corresponding member. NAS RK; **Meldebekov A.**, doctor of agricultural sciences, prof., academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Chomanov U.Ch.**, Dr. sciences, prof., academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Yelyubayev S.Z.**, Dr. of agricultural sciences, prof., corresponding member. NAS RK; **Sadykulov T.**, Dr. Farm. Sciences, prof., corresponding member. NAS RK; **Sansyzbai A.R.**, doctor of agricultural sciences, prof., corresponding member. NAS RK; **Umbetaev I.**, Dr. Farm. Sciences, prof., corresponding member. NAS RK; **Ospanov S.R.**, Dr. agricultural sciences, prof., Honorary Member of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Oleychenko S.N.**, Dr. Of agricultural sciences, prof.; **Kenenbayev S.B.**, Dr. Agricultural sciences, prof., academician of the Academy of Agricultural Sciences of Kazakhstan; **Ombayev A.M.**, Dr. Agricultural sciences, Prof.; **Moldashev A.B.**, Doctor of Economy sciences, prof., Honorary Member of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Sagitov A.O.**, Dr. biol. sciences, Academician of the National Academy of Sciences of Kazakhstan; **Saparov A.S.**, Doctor of agricultural sciences, prof., academician of the Academy of Agricultural Sciences of Kazakhstan; **Balgabaev N.N.**, the doctor agricultural sciences, Prof.; **Umirzakov S.I.**, Dr. Sci. Sciences, Prof.; **Sultanov A.A.**, Dr. of veterinary sciences, prof., academician of the Academy of Agricultural Sciences of Kazakhstan; **Zhambakin K.J.**, Dr. of biological Sciences, prof., corresponding member of. NAS RK; **Alimkulov J.C.**, Dr. of biological sciences, prof., academician of the Academy of Agricultural sciences of Kazakhstan; **Sadanov A.K.**, Dr. of biological Sciences, Prof.; **Sarsembayeva N.B.**, Dr. veterinary sciences, prof.

Editorial Board:

Fasler-Kan Elizaveta, Dr., University of Basel Switzerland; **Koolmees Petrus Adrianus**, Prof. Dr., Utrecht University, The Netherlands; **Babadoost-Kondri Mohammad**, Prof., University of Illinois, USA; **Yus Aniza Binti Yusof**, Dr., University Putra, Malaysia; **Hesseln Hayley Fawn**, As. Prof., University of Saskatchewan, Canada; **Alex Morgounov**, candidate of agricultural sciences, International Maize and Wheat Improvement Center Turkey; **Andresh S.**, academician of NAS of Moldova; **Gavriluk N.N.**, academician of NAS of Ukraine; **Gerasimovich L.S.**, academician of NAS of Belorassia; **Mamadov G.**, academician of NAS of Azerbaijan; **Sheiko I.P.**, academician of NAS of Belorassia; **Zhalnin E.V.**, Dr. of technical sciences, professor, Russia, **Boinchan B.**, doctor of agricultural sciences, prof., Moldova.

News of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan. Series of Agrarian Sciences.

ISSN 2224-526X

Owner: RPA "National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan" (Almaty)

The certificate of registration of a periodic printed publication in the Committee of Information and Archives of the Ministry of Culture and Information of the Republic of Kazakhstan N 10895-Ж, issued 30.04.2010

Periodicity: 6 times a year

Circulation: 300 copies

Editorial address: 28, Shevchenko str., of.219-220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19, 272-13-18,
<http://nauka-nanrk.kz/> agricultural.kz

© National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan, 2017

Address of printing house: ST "Aruna", 75, Muratbayev str, Almaty

NEWS

OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

SERIES OF AGRICULTURAL SCIENCES

ISSN 2224-526X

Volume 3, Number 39 (2017), 182 – 185

N. N. Shaugimbaeva, R. M. Kumganbaeva, B. T. Kulataev, A. Sh. Katasheva, B. Sarsebaeva

Kazakh national agrarian university, Almaty, Kazakhstan.

E-mail: bako2002@bk.ru

**PRODUCTIVITY DAIRY SHEEP BREEDS ARHAROMERINOSA
DIVORCE IN THE SOUTH-EAST OF KAZAKHSTAN**

Abstract. The article presents results of the study milk production arharomerinosa breed of sheep in the farm "Kumtekey" Raiymbek District of Almaty region. It was established that milk production in the adult ewe is much higher than that of young ewes. The article provides a comparative analysis of milk production and their chemical composition arharomerinosa breed sheep milk Almaty field conditions, the results showed that the composition was of milk: fat, protein and casein on the I group (7,2; 5,4; 3 6) higher than other groups (II and III), respectively, on the composition of fat, 8.3 and 11.1%, protein 11.1 and 16.7%, and casein is dominated by two groups of 5.5%.

Key words: sheep, sheep breed, lines, meat, wool, selection, milk, milk production

ӘОЖ 636.3+637(574)

Н. Н. Шаугимбаева, А. Ч. Каташева, Б. Т. Құлатаев, Р. М. Құмғанбаева, Б. Сарсебаева

Қазақ ұлттық аграрлық университеті, Алматы, Қазақстан

**ОҢТҮСТІК-ШЫҒЫС ҚАЗАҚСТАН ЖАҒДАЙЫНДА
ӨСІРІЛЕТІН АРҚАРМЕРИНОС САУЛЫҚТАРЫНЫҢ СҮТТІЛІГІ**

Аннотация. Мақалада Алматы облысы Райымбек ауданының «Құмтекей» асылтұқымды шаруашылығында қазақтың арқармеринос саулықтарының сүттілігін, сүт өнімділігін зерттеу нәтижелері берілген. Оған қосымша арқармеринос саулықтарынан алынған сүттің химиялық құрамының көрсеткіштері көрсетілген.

Түйін сөздер: қой, тұқым, желі, ет, жүн, іріктеу, сүттілігі, сүтінің химиялық құрамы, қозы.

Кіріспе. Қозылар өмірінің алғашқы апталарында тек енесінің сүтімен ғана қоректенеді. Қозылардың өсіп-дамуына әсер етуші басты факторлардың бірі, бұл анасының сүті болып табылады.

Қой шаруашылығында жайылымдық жүйеде қозыларды өсіргенде саулықтардың сүттілігі шешуші роль атқарады. Саулықтардың сүт өнімділігі деңгейімен қозының өсіп-дамуы тікелей байланысты, әсіресе алғашқы 4-5 апталық өмірінде қозыларға негізгі азық енесінің сүті болады. Қозы енесінің сүтімен барлық қажетті заттарды өзінің өсіп дамуы үшін алады. Сүті неғұрлым жоғары саулықтардан денсаулығы мықты және тез өсетін қозылар өседі. Сонымен, саулықтардың сүт өнімділігі деңгейін бірден-бір қажетті қой шаруашылығындағы селекционерлік белгілердің бірі болып табылады.

Саулықтар сүтінің жеткілікті деңгейде болуы төлдердің сүт ему кезеңінде ойдағыдай өсіп жетілуіне әсер етті.

Зерттеу нысандары мен әдістері. Қазіргі таңда Алматы облысы Райымбек ауданының «Құмтекей» асылтұқымды шаруашылығында қазақтың арқармеринос қой тұқымының саулықтарының сүт өнімділігі зерттелуде.

Зерттеу нысандары ретінде әр түрлі жастағы сақа саулық, 2,5 жасар саулық, 1,5 жасар саулықтар пайдаланылды.

Саулықтардың қоңдылығы орташа, оларды күтіп-бағу жағдайлары шаруашылықта қалыптасқан бірдей деңгейде болды.

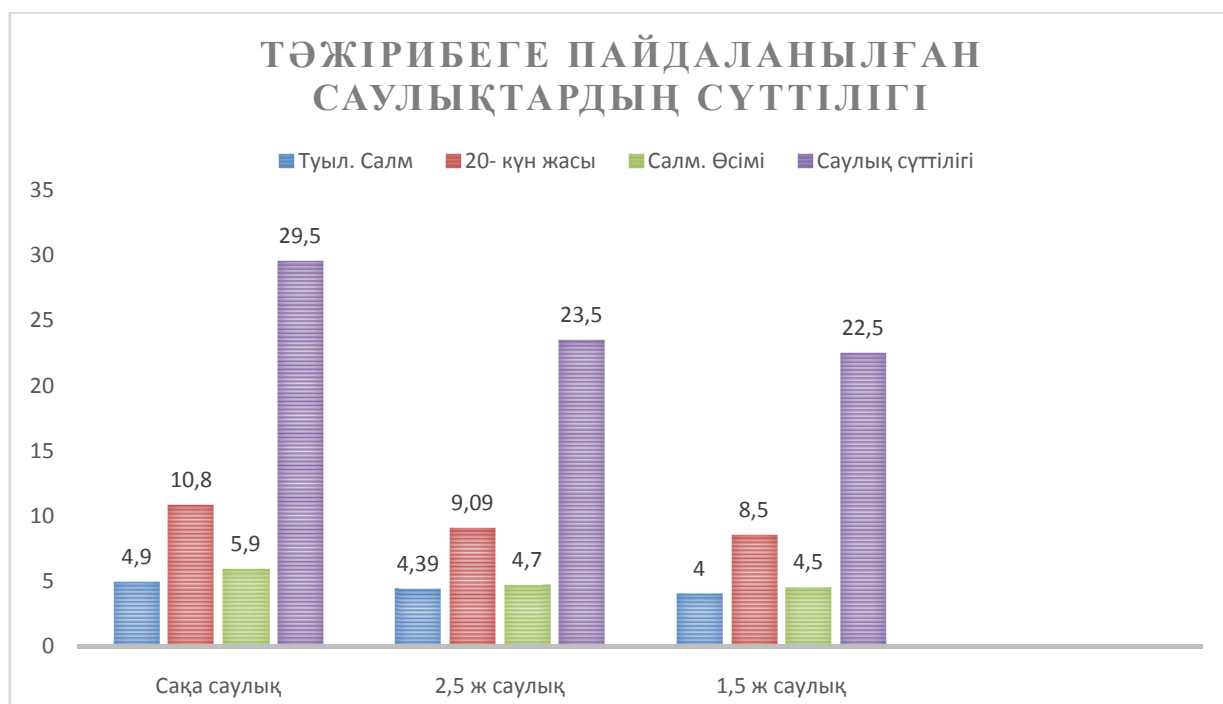
Саулықтардың сүттілігі мен оның сапасы төлдің өмірінің алғашқы айларындағы қалыпты жағдайда өсіп-жетілуін және сақталғыштығын қамтамасыз ететін шешуші фактор болып табылады. Аналық мал сүтінің құрамында, одан туған төлінің өмірін сақтауға, денсаулығына, қалыпты өсіп-жетіуіне керекті барлық қоректік заттар қоры жиналған.

Тәжірибелік саулықтардың сүттілігін анықтау үшін, алғашқы 20 күн ішінде қозылар қосқан салмағы анықталады. Бұл көрсеткішті беске көбейту арқылы анасының сүті есептеледі. Сонымен біздің тәжірибеміздегі саулықтардың 20 күндік лактация кезіндегі сүті 22,35 пен 29,7 аралығында болды.

Зерттеу нәтижелері және оларды талдау. Сойылған малдардан алынатын өнім, яғни ет және ет өнімдері құрылымы көп компонентті күрделі жүйе болып табылады. Ет дегеніміз – бұлшық ет, май, дәнекер және сүйек тіндерінің жиынтығынан құралған, сойылған малдардан алынған ұша немесе ұшаның бір бөлігі болып табылады.

1-кесте – Тәжірибеге пайдаланылған саулықтардың сүттілігі

Топтар	п	Қозылардың тірілей салмағы, кг		Қозылардың салмағының өсімі, кг	Саулықтар сүттілігі
		туылғандағы	20-күндік жасында		
Сақа саулық	10	4,90	10,8	5,9	29,5
2,5 жасар саулық	10	4,39	9,09	4,7	23,5
1,5 жасарсаулық	10	4,0	8,5	4,5	22,5
Орташа есеппен	10	4,43	9,46	5,03	25,15

Біздің зерттеулерімізден тәжірибеге алынған барлық үш топтағы саулықтардың өз қозыларының өсіп-жетілуіне жұмсаған барлық сүт мөлшері орташа есеппен 25,1 кг құрады. Топ бойынша бір-бірімен салыстыратын болсақ, I топтағы (29,5 кг) қойлар келесі топтардан (II және III топ) тиісінше 6,0 және 7,0 кг немесе 20,3 және 23,7 % артық сүт жұмсалған. Ал II топ (23,5 кг) III топтағы малдардан тиісінше 1,0 кг немесе 4,2 % басым болған.

Әсіресе осы I топтағы және де II топтағы саулықтардың өз төлдерінің өсіп-жетілуіне және өнімділігінің жоғарлауына қосқан мол үлесі деп түсінуге болады.

2-кесте – Саулықтардың сүтінің химиялық құрамы, % мен тығыздығы (мл/см³)

Топтар	Көрсеткіштер					
	май	ақуыз	казеин	мқзк	құрғақ заттар	тығыздығы
I	7,2	5,4	3,6	9,6	16,1	1,029
II	6,6	4,8	3,4	8,6	16,5	1,030
III	6,4	4,5	3,4	8,6	17,0	1,032

Алғашқы айларда салмақ қосуы қарқынды жүреді. Жоғарыда көрсетілгендей I топтағы қозыларының салмақтары II және III қозылардың салмақтарына қарағанда, басым екені көрініп отыр. Осы қозылардың тірі салмақтары өсіп даму кезеңінің келесі кезеңдерінде де сақталып қалды.

Біздің зерттеулерімізден, тәжірибеге алынған үш топтағы саулықтардың сүтінің құрамындағы майы, ақуызы, казеині, майсыз құрғақ заттар қалдығы, құрғақ заттары және тығыздығы анықталды. Топ бойынша бір-бірімен салыстыратын болсақ, сүттің құрамындағы майы, ақуызы және казеині бойынша I топтың көрсеткіші (7,2; 5,4; 3,6) келесі топтардан (II және III топ) тиісінше майлылығы бойынша 8,3 және 11,1 %, ақуызы бойынша 11,1 және 16,7 %, казеині бойынша екі топтан да 5,5 % басым.

Бұл көрсеткіштер Ажар шаруашылығының саулықтарының сүттілік кезеңінде қозылардың сүт өнімділігі деңгейінің жоғары, жеткілікті екенін, сүттілік кезеңінде қозылардың жақсы өсіп дамуын қамтамасыз ететініне куәлік етеді.

Қорытынды. Алматы облысы Райымбек ауданының «Құмтекей» асылтұқымды шаруашылығында қазақтың арқармеринос саулықтарының сүт өнімділігі зерттелген. Бұл көрсеткіштер Құмтекей шаруашылығының саулықтарының сүттілік кезеңінде қозылардың сүт өнімділігі деңгейінің жоғары, жеткілікті екенін, сүттілік кезеңінде қозылардың жақсы өсіп дамуын қамтамасыз ететініне куәлік етеді. Қорыта келе, сақа саулықтардың сүттілігі 2,5 және 1,5 жасар саулықтардың сүттілік көрсеткіштеріне қарағанда жоғары, ал сүттің құрамындағы май, ақуыз, казеин т.б. көрсеткіштері бойынша да сақа саулықтың көрсеткіші анағұрлым жоғары болды.

ӘДЕБИЕТ

- [1] Доллинг С.Х. Разведение мериносов. – М.: Колос, 1974. – С. 320.
 [2] Литовченко Г.Р., Вениаминов А.А. Отбор и подбор в овцеводстве. – М.: Колос, 1972. – Т. II. – С. 114-202.
 [3] Исенжулов А.И., Букенов К.Б., Проказин О.А. Казахский архаромеринос. – Алма-Ата: Кайнар, 1979.
 [4] Акбидаев А.Г. Молочность и качество молока эдильбаевских маток в условиях северного Казахстана // Вестник. – 2005. – № 7. – С. 45-46.
 [5] Боголюбский С.Н. О периодизации в росте частей тела и органов в плодный период // Проблемы современной эмбриологии: сб. науч. тр. Института ветеринарии. – Л.: ЛГУ, 1956. – С. 140-150.

REFERENCES

- [1] Dolling S.H. Razvedenie merinosov. M.: Kolos, 1974. P. 320.
 [2] Litovchenko G.R., Veniaminov A.A. Otkbor i podbor v ovcevodstve. M.: Kolos, 1972. Vol. II. P. 114-202.
 [3] Isenzhulov A.I., Bufenov K.B., Prokazin O.A. Kazahskij arharoimerinos. Alma-Ata: Kajnar, 1979.
 [4] Akbidaev A.G. Molochnost' i kachestvo moloka jedil'baevskih matok v uslovijah severnogo Kazahstana // Vestnik. 2005. N 7. P. 45-46.
 [5] Bogoljubskij S.N. O periodizacii v roste chastej tela i organov v plodnyj period // Problemy sovremennoj jembriologii: sb. nauch. tr. Instituta veterinarii. L.: LGU, 1956. P. 140-150.

Н. Н. Шаугимбаева, Р. М. Кумганбаева, Б. Т. Кулатаев, А. Ч. Каташева, Б. Сарсебаева

Казахский национальный аграрный университет, Алматы, Казахстан

**МОЛОЧНАЯ ПРОДУКТИВНОСТЬ ОВЕЦ ПОРОДЫ АРХАРОМЕРИНОСА
РАЗВОДИМЫХ В УСЛОВИЯХ ЮГО-ВОСТОКЕ КАЗАХСТАНА**

Аннотация. В статье приводятся результаты изучения молочной продуктивности овец породы архаромериноса в хозяйстве «Кумтекей» Райымбекского района Алматинской области. Установлено, что молочная продуктивность у взрослой овцематки намного выше, чем у молодых овцематок. В статье приведены сравнительный анализ показателей молочной продуктивности и их химический состав молока породы овец архаромериноса в условиях Алматинской области, результаты показали, что в составе молока составило: количество жира, белка и казеина по I группе (7,2; 5,4; 3,6) высоки, чем от других групп (II и III), соответственно по составу жира 8,3 и 11,1 %, белка 11,1 и 16,7 %, и по казеину преобладает от двух групп на 5,5 %.

Ключевые слова: овцы, порода, линии, мясо, шерсть, подбор, молоко, молочная продуктивность, овцеводство.

Сведения об авторах:

Сарсебаева Балжан Бактыбековна – магистрант, Қазақ ұлттық аграрлық университеті, Алматы, Қазақстан

Шаугимбаева Нуржан Нурлановна – а.ш.ғ.к., аға оқытушы, Қазақ ұлттық аграрлық университеті, Алматы, Қазақстан

**Publication Ethics and Publication Malpractice
in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan**

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the described work has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the Cross Check originality detection service <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

[www:nauka-nanrk.kz](http://www.nauka-nanrk.kz)

<http://agricultural.kz/>

Редактор *М. С. Ахметова, Д. С. Аленов, Т. М. Апендиев*
Верстка на компьютере *Д. Н. Калкабековой*

Подписано в печать 15.05.2017.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать – ризограф.
14,75 п.л. Тираж 300. Заказ 3.